

Az első világháborút lezáró békeszerződések

55456

A nagyhatalmak céljai a háború után

- **Anglia**: a német gyarmatok megszerzése, és Fr.o. túlzott megerősödését gátolni
- **Franciaország**: a németek teljes gyengítése
- **Olaszország**: területeket az O-M Monarchiától, az Adria „beltengerré” változtatása
- **USA**: Távol-keleti, dél-amerikai, szibériai érdekeltség, erőegyensúly fenntartása
- Legfőbb (wilsoni) elvek: a titkos diplomácia megszüntetése, tengerek szabadságának biztosítása, világkereskedelem szabadságának helyreállítása, fegyverkorlátozás, nemzetállamok létrehozása.

Az antant ígéretei és
az antant szöv.-nek
területi követelései az
1919-es párizsi
békekonferencián

A Párizs-környéki békék legfontosabb jellemzői

- **1919. január 18-án** nyitották meg a tanácskozást Versaillesban
- A veszteseket nem hívták meg (sem az oroszokat – az „árulásuk” miatt és a bolsevik politikájuk miatt)
- **„Tizek tanácsa”** (az 5 nagyhatalom 2-2 képviselője – USA, Franciaország, Anglia, Olaszország és Japán)
- **4 nagy** (Clemenceau (Fr.o.), Lloyd George (NB), Wilson (USA), Orlando (Olasz.o.))
- **5 kérdés** (Németo., OMM, orosz-, török-, német gyarmatok)

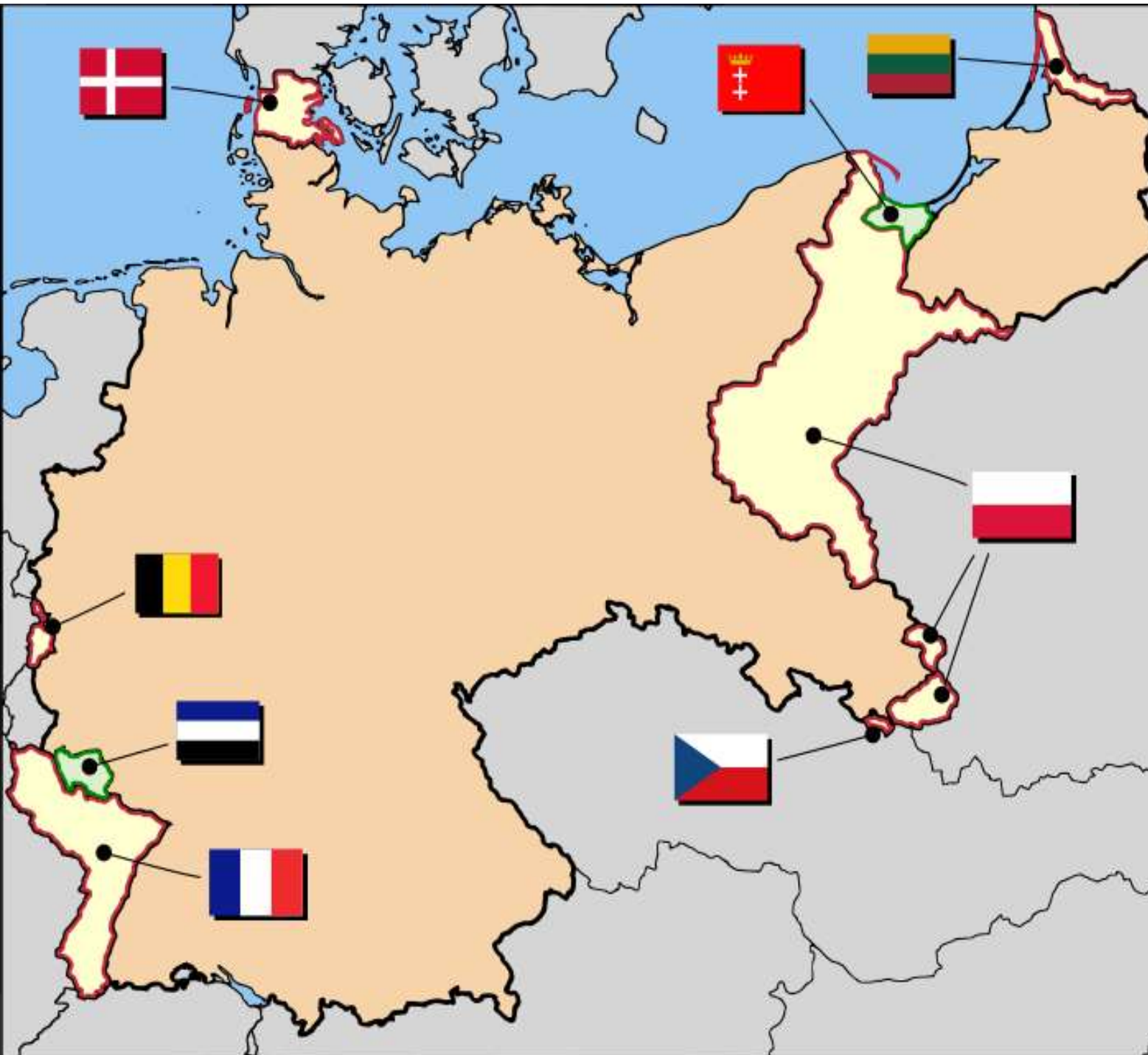
Balról jobbra: **David Lloyd George** (NB miniszterelnöke), **Vittorio Orlando** (Olaszország min. elnöke), **Georges Clemenceau** (Franciaország min. elnöke), T. **Woodrow Wilson** az USA elnöke

Németország 1919. június 28.

Versailles

- Elzász-Lotharingia a franciáké
- A Saar-vidék 15 évre nemzetközi felügyelet alatt
- A Rajna bal és jobb partja **demilitarizált övezet** (tilos ott katonaságot állomásoztatni, katonai bázist építeni)
- Danzig (Gdansk) szabad város
- A haderő max. 100 000 fő (tilos a sorozás)
- A német hadiflotta átadása
- Az Anschluss megtiltása

Danzig –
szabad
város
1920-1939

Saar-vidék
1920-1935

Ausztria 1919. szeptember 10.

Saint-Germain

- » **új, illetve megerősített nemzetállamok létrehozása** a Monarchia területeiből
- **Lengyelország** megkapja Galíciát,
- **Csehország** Csehszlovákia részeként elszakad,
- **Románia:** Bukovina és Erdély megszerzése,
- **Délszláv Királyság** létrehozása, ismert nevén: Szerb-Horvát-Szlovén Királyság (**SZHSZ Királyság**) és területi erősödés (megkapja Bosznia-Hercegovinát, Stájerország egy részét, Krajnát) » **1929-től Jugoszlávia.**
- **Olaszország:** Dél-Tirol, Isztriai félsziget
- Ellentétek maradnak az új államok között (Teschen vidéke lengyel-cseh viszály, Fiume kapcsán olasz-délszláv ellentét).

Európa az első világháborús békék után (1923)

Az első világháborút lezáró egyéb békék

- 1918. márc. 3.:
breszt-litovszki béke:

Oroszország kilépése a háborúból, Oroszország lemond Észtországról, Lettországról, Litvániáról és Finnországról, elismeri Ukrajna önálló államiségát, jóvátétel fizetésére kötelezi magát.

- **FONTOS!!!** A Központi Hatalmak veresége után (1918. nov. 11. után) ezek az országok felszabadulnak a német megszállás alól, és **(ideiglenesen, 1922-ig)** önállósulnak

Az első világháborút lezáró egyéb békék

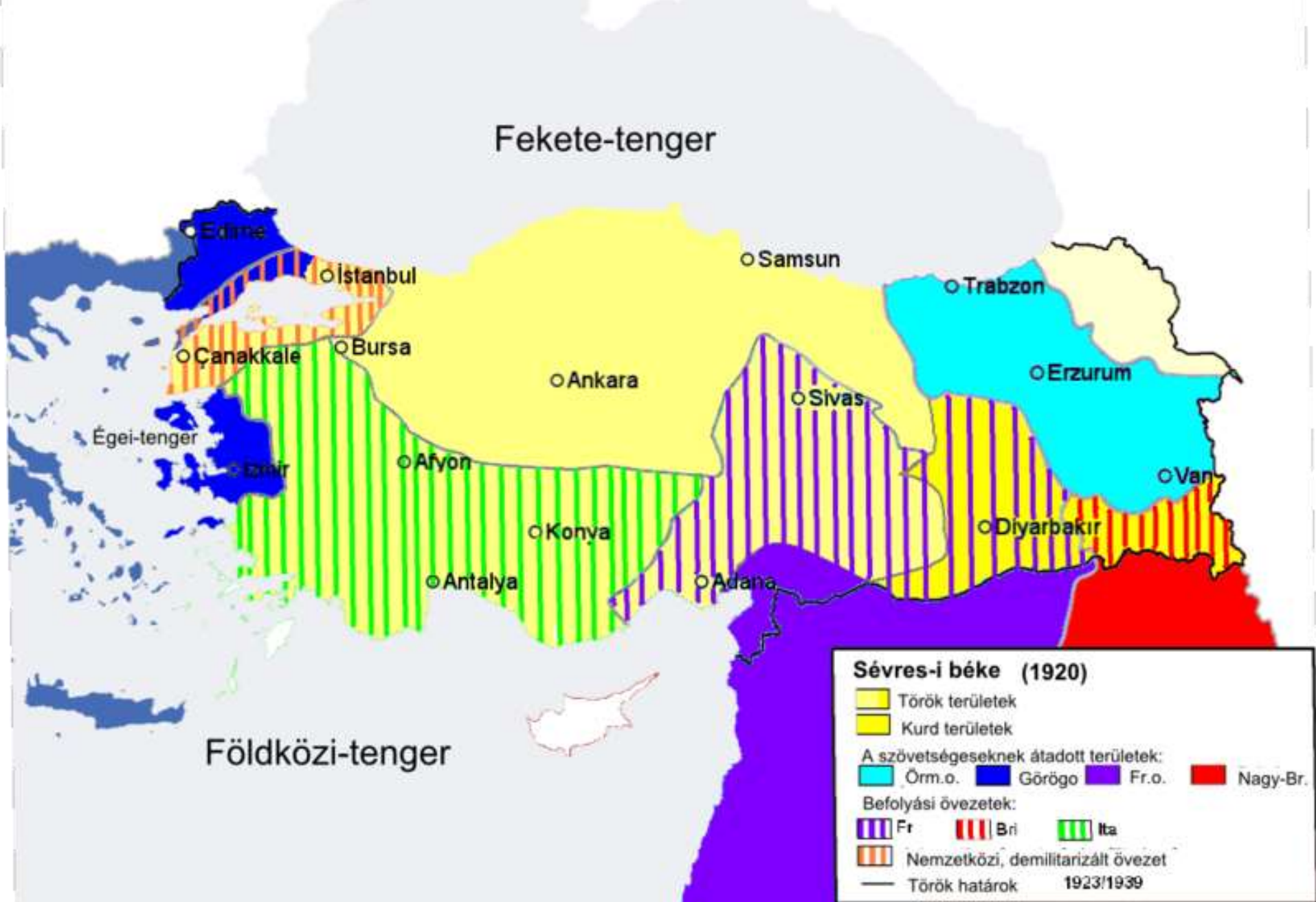
- 1920.: sevrés-i béke

Törökországgal kötött külön megállapodás → **területeit felosztották**: francia, brit protektorátus az arab területeken, tengerszorosok nemzetközi ellenőrzés alatt, görög-olasz területi igények kielégítése »

- Musztafa **Kemál Atatürk vezetésével megalakul a Török Nemzetgyűlés**
- 1920-1923 között függetlenségi háborút vívnak a megszálló (I. VH-ban győztes Antant hatalmakkal)
- Kemal Atatürk csapatai megdöntik a szultánátust, **megalakul a Török Köztársaság (1923)** és kiűzik az országot megszálló Antant országainak csapatait

Musztafa Kemal Atatürk

Az első világháborút lezáró egyéb békék

- 1921-22. washingtoni tengerészeti konferencia:

csendes-óceániai térség kérdésének rendezése, flotta-megállapodás, gyarmati rendezés – USA, Japán, Franciaország, Nagy-Britannia, Olaszország, Belgium, Hollandia, Portugália és Kína

1921-22. washingtoni tengerészeti konferencia

MEGÁLLAPODÁSOK:

1. Haditengerészeti erők csökkentése
2. Az **USA** építhet bázisokat **Alaszkában**, a **Panama csat.** és a **Hawaii szigeteken**
3. **Nagy-Britannia** építhet bázisokat az **Indiai-óceán térségében**
4. Mindezek célja --- **Japán területi növekedésének akadályozása** (Japán gyarmatokat akart)
5. Elismerik az **önálló Kínát**, cserébe Kína **szabad piacot** biztosít (nyitott kapuk elve)

Felmerülő problémák

- **Kommunista mozgalmak** megmozdulásai szerte Európában (tanácsköztársaságok)
- Felzaklatott **nacionalizmus**
- Létrehozott új államok egyike sem volt mentes a **nemzetiségi problémától**
- Számos állam **kevesli a kapott területeket**
- Weimari köztársaság ratifikálja ugyan a békét, de számos ellenzője van, **tiltakozó megmozdulások** ellene (USA különbékét köt Németországgal).

Kisebbségvédelem

» A békék **kisebbségvédelmi intézkedéseket** kényszerítettek a területben növekedett államokra

Oka: a nemzetiségek elnyomása nem szűnt meg

- Tiltották a hátrányos megkülönböztetést
- Előírták a **szabad nyelvhasználatot** (sajtó, vallás, magán-, és üzleti életben)
- Elemi szintű **anyanyelvi oktatás** biztosítása

» a kérdések rendezésére létrejött a Népszövetség

Köszönöm a figyelmet!